

El president de l'Autoritat Bancària Europea, Andrea Enria, defensa la decisió de fer tests d'estrès i analitza els enormes desafiaments a què s'enfronta el sector bancari europeu. Fa dues setmanes, els bancs europeus es van sotmetre a un test i s'hi va descobrir un dèficit de capital d'uns 115.000 milions d'euros.

“La crisi ha arribat a un nivell sistèmic”

Senyor Enria, l'Autoritat Bancària Europea (EBA) es va crear amb l'objectiu d'estabilitzar el sistema bancari. S'ha complert, aquest objectiu?

—És massa aviat per a saber-ho. Vam començar al gener, en un entorn de mercat molt complicat. És com si construïssim una casa i hi visquéssim mentre a fora hi ha una tempesta. No obstant això, hi ha uns quants indicis molt positius: una de les principals deficiències anteriors a la creació de l'EBA va ser la incapacitat per a decidir i coordinar les accions polítiques a la Unió Europea. Ja els primers mesos de la seva activitat, l'EBA va demostrar que això havia canviat.

—**En aquests moments, sembla que el sistema bancari europeu és més fràgil que mai. Què ha fallat?**

—El sector bancari ha fet grans esforços per a enfortir-se des de la fallida de Lehman Brothers. Però ara la crisi de deute sobirà fa molta pressió sobre els fons dels bancs, especialment als països més debilitats. Des del juliol, només uns quants bancs han estat capaços de finançar les seves operacions, i només a preus molt elevats. Si els bancs no tenen fons, no fan préstecs, i això afecta l'economia real. Estem atrapats en un cercle viciós i hem de mirar de sortir-ne.

—**Sembla que el test d'estrès de la setmana passada i els nous requisits de capital hagin desestabilitzat encara més la situació.**

—El problema és que tothom acostuma a veure els tests com una mena de concurs de bellesa: quins són millors, els bancs alemanys, o els italians o els anglesos? No es tracta d'això. Hem de buscar què cal al sector bancari europeu. Hem d'invertir prou capital en els bancs europeus per a assegurar-nos que poden resistir les sotragades i continuar suportant l'economia. La crisi ha arribat a un nivell sistèmic; no es tracta d'assenyalar els bancs febles.

—**Els bancs alemanys es queixen de la manera com s'ha dut a terme. Diuen que les vostres accions han estat caòtiques i que els criteris han variat continuament.**

—Fins a cert punt, puc entendre que els bancs s'hagin queixat pel fet que hàgim generat incertesa i hàgim canviat les regles, però era necessari per tal de garantir la igualtat de condicions. Cada vegada que comencem un test, ens adonem que les regulacions de cada país són molt diferents. Per tant, hem de rectificar a mesura que avancem, i donar les mateixes instruccions a cada banc de la Unió Europea.

—**Se us exigeix massa, a vós i al vostre petit equip, a l'hora de regular el sistema bancari europeu?**

—És molt complicat. No obstant això, el Sistema Europeu de Supervisors Financers és format per l'EBA i pels supervisors estatals. No ens hem d'encarregar de tot el sistema nosaltres sols. El nostre mandat és as-

segurar-nos que les autoritats treballin juntes, coordinadament.

—**El cap de la Comissió Nacional de Valors i Borsa italiana (Consob), us ha acusat d'actuar com si fóssiu l'aiatol·là Khomeini.**

—Malgrat totes aquestes notícies que parlen de baralles, la cooperació amb les autoritats estatals és molt bona. Al setembre, però, hi va haver un canvi fonamental: la crisi es va agreujar. I en una crisi, aixecar barres estatals és una reacció natural, els governs se centren més a protegir els bancs dels seus països, hi ha massa accions descoordinades.

—**Els resultats del sector bancari alemany van ser xocants: els càlculs per als requeriments de capital a Alemanya van passar de 5.000 milions d'euros a 13.500 milions. Tan feble és, el sistema bancari alemany?**

—Les xifres altes no sempre indiquen que els bancs es trobin en mal estat.

—**Però és exactament així com s'interpreten aquestes xifres.**

—Pel que fa al problema més complicat dels bancs, és a dir, el problema dels fons, els bancs alemanys es troben en una situació millor que alguns altres. Això no vol dir que siguin lluny de la tempesta. També han d'enfortir el seu capital.

—**Els polítics, els supervisors i els bancs us han acusat de cenyir-vos obstinadament a les formalitats. Per exemple, tan Helaba com Nord/LB no van superar el test perquè no van complir el termini amb alguns dels seus acords.**

—La meua opinió és que ni Nord/LB ni Helaba encara avui no han complert el procés per a convertir o enfortir les seves anomenades “participacions silencioses”. El primer termini era a final d'abril, però no es va complir. Aleshores se'n va acordar un de nou,

l'1 de desembre. Però la BaFin (l'autoritat de supervisió financera d'Alemanya) ens va informar que cap dels dos bancs tampoc no podria complir aquest termini. Un cop tinguem tots els documents necessaris, no tan sols els avaluarem els dolents de la pel·lícula, sinó que també ho farà un grup de supervisors. Aquest procediment és l'única manera d'assegurar que hi hagi coherència al mercat únic.

—**Si tenim en compte la situació actual, els bancs han de trobar milers de milions de capital fresc a final de juny, tot i que els mercats pràcticament són congelats. Per què hi ha tanta pressa?**

—Hi ha riscos molt seriosos als mercats financers de la UE que es poden materialitzar en qualsevol moment. Simplement, no podem esperar més temps per a preparar els bancs.

—**Però pot ser que forceu molts bancs a demanar diners públics.**

—Hi ha més maneres d'augmentar el coeficient de solvència: els bancs poden emetre noves accions...

—**...que ningú no comprarà...**

—...i poden retenir els ingressos...

—**...que no seran gaire elevats en un any tan complicat com el 2011.**

—La primera meitat de l'any no va ser gaire dolenta. Però encara hi ha més mitjans, com ara l'emissió de capital contingent o la venda de línies de negoci.

—**Bancs com ara Commerzbank han deixat clar que reduiran el negoci i la cartera de crèdit. Esteu ofegant l'economia filant cada vegada més prim amb les necessitats de capital?**

—No permetem als bancs que reduixin els préstecs.

—**No els ho podeu prohibir.**

—I tant que no, no som pas el Gran Germà. Però els bancs han de presentar plans als supervisors estatals que expliquin com volen omplir el buit que hàgim detectat. El dèficit és una xifra fixa i es pot solucionar amb la venda d'una línia de negoci o d'una filial, però si, per exemple, un banc redueix els préstecs a les petites i mitjanes empreses, això no comptarà en l'assoliment del nostre objectiu.

—**És possible de vendre carteres de crèdit als fons de cobertura, per exemple?**

BRIAN CAPON

En última instància, alguns bancs europeus potser necessitaran ajuda estatal per tal de complir els nous requisits de coeficient de solvència.

—Sí, però si es ven res a una altra institució financera, el crèdit continua aquí...

—**...perquè això no fa que el sistema financer sigui més segur, els riscos només s'escampen.**

—Hem de fer que els bancs siguin més segurs. Aquesta és una decisió política clara del Consell Europeu i

“M’amoïna que els bancs siguin massa recelosos al risc. Això, al final, pot conduir a una severa contracció del crèdit”

del G20. Els bancs han de tenir més capital i no tant deute. De tota manera, sempre ens hem de fixar en tot el conjunt: tan bon punt hi hagi una solució per a la crisi de deute sobirà, els bancs es trobaran en més bona situació.

—**La indignació pública contra el sector bancari creix. Els banquers n’han après cap lliçó, d’aquesta crisi?**

—Els bancs canvien el seu comportament i els seus models de negoci molt més significativament que no se’ls reconeix públicament. Però, ara per ara, m’amoïna tot el contrari: el problema que podem tenir és que els bancs siguin massa recelosos al risc. Això, al final, pot conduir a una severa contracció del crèdit.

Martin Hesse i Ana Seith

© Der Spiegel

Traducció de Paula Arnas Antolín